

SUOMESTA LAPSIYSTÄVÄLLINEN YHTEISKUNTA - MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON VAIKUTTAMISSTRATEGIA

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) on avoin kansalaisjärjestö, joka edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. MLL:n liittokokouksessa (2014) hyväksytyn Suunta 2024 –strategian mukaan MLL:n kolme toiminta-aluetta ovat 1) vapaaehtoistoiminta lasten, nuorten ja perheiden kanssa, 2) lasten, nuorten ja vanhemmuuden tuki ja 3) vaikuttaminen lasten, nuorten ja perheiden hyväksi.

Vaikuttamisstrategia ohjaa MLL:n vaikuttamistyötä tarkentaen Suunta 2024 -strategian tavoitteita ja toimia. <http://www.mll.fi/mll/strategia>

Mannerheimin Lastensuojeluliiton visio 2024 – Suomesta lapsiystävällinen yhteiskunta

- *Suomi on lapsiystävällinen yhteiskunta, jossa lapsen etu asetetaan etusijalle ja jossa lapset ja nuoret voivat hyvin.*
- *Mannerheimin Lastensuojeluliitto on lasten, nuorten ja perheiden arjen asiantuntija, luotettava ja ketterä kumppani, vapaaehtoistyön toteuttaja ja innovatiivinen kehittäjä sekä vahva vaikuttaja. MLL tarjoaa innostavan ja arvostavan osallistumisympäristön vapaaehtoistoiminnalle lasten, nuorten ja perheiden kanssa.*

Vaikuttamistyö kohdistuu julkisen vallan päätöksentekoon eli valtion, kuntien ja kuntayhtymien toimintaan. Tavoitteena on, että julkinen valta päätöksillään ja toimillaan edistää lapsiystävällisen yhteiskunnan rakentamista. Poliittisten päätöksentekijöiden lisäksi vaikuttamistyössä tärkeitä kohderyhmiä ovat myös päätöksiä valmistelevat virkamiehet, lasten kanssa työskentelevät, lasten vanhemmat, suuri yleisö, muut järjestötoimijat ja media.

MLL:n arvot ja periaatteet ohjaavat vaikuttamistyötä. MLL:n arvoja ovat lapsen ja lapsuuden arvostus, yhteisvastuu, inhimillisyys ja yhdenvertaisuus. Arvoja täydentävät periaatteet ovat avoimuus, ilo, kumppanuus, osallisuus ja arjen arvostus. Näihin arvoihin ja periaatteisiin sitoutumisen lisäksi MLL:n vaikuttamistyön vahvuksina ovat ihmisten kokemus luottamus ja arvostus MLL:n toimintaa kohtaan sekä toiminnan tunnettuus, maankattavuus, laajuus ja laatu. MLL:n vaikuttamistyö on tietoon perustuvaa ja luotettavaa. MLL on poliittisesti sitoutumaton järjestö ja MLL:n vaikuttamistyö on puolueisiin sitoutumatonta.

Lapsiystävällisessä yhteiskunnassa

- **Lapsia ja lapsuutta arvostetaan, mikä näkyy myös julkisen vallan päätöksenteossa.**
- **Lapsuuden ainutkertainen merkitys huomioidaan päätöksenteossa.** Päätöksenteossa muistetaan, että hyvä ja turvallinen lapsuus on jokaisen lapsen oikeus. Lisäksi muistetaan, että hyvinvoinnin perusta rakentuu lapsuudessa. Lapsuus- ja nuoruusiän olosuhteet vaikuttavat koko elämän terveyteen ja hyvinvointiin. Perusta toiminta-, opiskelu- ja työkyvylle muodostuu lapsuudessa.
- **Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään tavoitteellisesti.** Hyvinvoinnilla tarkoitetaan kokonaisvaltaista hyvinvointia, johon kuuluvat muun muassa perhe- ja kaverisuhteet, kasvu- ja asuinympäristön turvallisuus, terveys, oppiminen, harrastukset, riittävä elintaso ja yhteiskunnan tuki ja suojele.

- **YK:n lapsen oikeuksien sopimusta toteutetaan suunnitelmallisesti.** Lasten oikeuksien perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus, joka on oikeudellisesti velvoittava. Lapsen oikeuksien sopimusta toimeenpannaan johdonmukaisesti valtion ja kuntien toiminnassa.
- **Lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon lapsia koskevissa päätöksissä.** Lapsen edun mukainen ratkaisu on sellainen, joka parhaalla mahdollisella tavalla varmistaa lapsen oikeuksien toteutumisen ja tukee lapsen kokonaisvaltaista kehitystä. Lapsen etu tunnustetaan lapsivaikutusten arvioinnilla.
- **Päätösten vaikutukset lapsiin arvioidaan ja huomioidaan ennakolta.** Vaikutusten arviointi on säännönmukainen osa päätösten valmistelua. Ratkaisuvaihtoehtojen arviointi toteutetaan varhaisessa vaiheessa valmistelua, jotta arvioinnin tulokset voidaan ottaa huomioon. Arvioinnissa selvitetään ratkaisuvaihtoehtojen myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia lasten hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen. Tilanteesta riippuen vaikutusten arvioinnissa voidaan käyttää erilaisia menettelytapoja. Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus on tärkeä osa vaikutusten arviointia.
- **Lasten ja nuorten osallisuutta tuetaan ja kunnioitetaan.** Lasten ja nuorten kokemustietoa arvostetaan. Lapset ja nuoret saavat tietoa ja voivat ilmaista näkemyksensä ja vaikuttaa itseään, yhteisöään ja yhteiskuntaa koskeviin asioihin. Lasten ja nuorten ulkopuolisuutta, yksinäisyyttä ja kiusaamista ehkäistään aktiivisesti.
- **Lasten ja nuorten yhdenvertaisuutta edistetään ja syrjintää ehkäistään aktiivisesti.** Erityistä huomiota kiinnitetään vähemmistöryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten syrjinnän ehkäisemiseen.
- **Lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa väkivaltaa ja muuta kaltoinkohtelua ehkäistään suunnitelmallisesti.** Neuvolapalveluilla, muilla perhepalveluilla, varhaiskasvatuksella ja oppilashuollolla on keskeinen tehtävä lasten kaltoinkohtelun ehkäisemisessä ja tunnistamisessa.
- **Lapsuus- ja nuoruusiän hyvinvointi- ja terveyseroja ja ylisukupolvista huono-osaisuutta kavenneetaan suunnitelmallisesti.** Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen kiinnitetään erityistä huomiota lasten ja nuorten kasvuympäristöissä. Lapsiperheköyhyyttä ehkäistään aktiivisesti.
- **Lapsiin, nuoriin ja perheisiin investoidaan.** Lasten, nuorten ja perheiden peruspalveluista ja sosiaaliturvasta huolehditaan. Lasten ja nuorten hyvinvointi rakentuu perheessä, turvallisessa kasvu- ja asuinympäristössä, vertaissuhteissa sekä arjen peruspalveluissa, kuten varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa, toisen asteen koulutuksessa ja vapaa-ajantoiminnoissa.
- **Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseen, osallisuuden vahvistamiseen ja ongelmien ehkäisyyn satsataan.** Tarvittavaa tukea annetaan varhaisessa vaiheessa eikä vasta ongelmien vaikeuduttua ja kasauduttua. Perheiden varhainen tukeminen on inhimillisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti hyvä investointi.
- **Työn ja perheen yhteensovittamista tuetaan.** Perhevapaajärjestelmä on joustava ja huomioi perheiden erilaiset tilanteet. Työn ja perheen tasapaino lisää lasten ja vanhempien hyvinvointia sekä ylläpitää korkeaa työllisyysastetta.

Vaikuttamistyön merkitys korostuu

Lapsiystävällisen yhteiskunnan toteutuminen vaatii vahvaa vaikuttamistyötä ja sitä tukevaa viestintää. Vaikuttamistyössä korostuu kaikilla tasoilla yhteistyön ja kumppanuuden merkitys.

Lähivuosien aikana talouskasvu on hidasta ja taloudelliset näkymät ovat epävarmat. Tämä aiheuttaa suuria haasteita myös lasten ja nuorten kasvuympäristöön. Lapset ja nuoret tarvitsevat julkisia palveluita aikuisia enemmän. Talouden taantuman johdosta vaarana on, että lasten ja nuorten palveluihin ja perheiden tukeen tehdään leikkauksia, jotka vahingoittavat lasten ja nuorten hyvinvointia. Hyvinvointia edistävään ja ongelmia ehkäisevään työhön tehtävät leikkaukset tulevat myös taloudellisesti kalliiksi, kun korjaavan työn tarve ja kustannukset kasvavat leikkausten seurauksena.

Vaikuttamistyö muuttuu yhteiskunnan nopean muutoksen myötä. Vaikuttaminen median kautta on yhä tärkeämpi osa vaikuttamistyötä. Erityisesti sosiaalisen median merkitys kasvaa. MLL:n luottamushenkilöiden, jäsenten ja kansalaisten aktivoiminen viemään MLL:n viestejä eteenpäin on tärkeä osa vaikuttamisviestintää.

Selkeä, oikea-aikainen ja luotettava viestintä on edellytyksenä vaikuttamistyön onnistumiselle. Suorat yhteydenotot ja yhteydenpito päättäjiin ja valmistelijoihin, kannanotot ja lausunnot, tiedotteet, kirjoitukset ja esiintymiset mediassa, MLL:n verkkosivut, sosiaalinen media ja MLL-blogi ovat kanavia saada MLL:n ääntä kuuluville.

MLL:n vaikuttamistyö perustuu tietoon. Vaikuttamistyön tukena käytetään tilasto- ja indikaattoritietoa, tutkimustietoa ja kokemustietoa. MLL hyödyntää toiminnasta – kuten perhekeskustoiminnasta, auttavista puhelimista ja tukioppilastoiminnasta - saatua lasten, nuorten ja vanhempien kokemustietoa.

MLL:n vaikuttamistyön keskeiset sisällöt linjataan liittokokouksen, liittovaltuuston ja liittohallituksen hyväksymissä ohjelmissa, kannanotoissa ja tavoitelinjauksissa.

Keskusjärjestö vaikuttajana

- Keskusjärjestö vastaa valtakunnallisesta vaikuttamisesta ja siihen liittyvästä mediayhteydenpidosta. Medianäkyvyys (kuten haastattelut ja asiantuntijakirjoitukset) tukee vaikuttamistyötä. Sosiaalista mediaa käytetään aktiivisesti vaikuttamistyössä.
- Keskusjärjestö julkaisee kannanottoja ja antaa lausuntoja ministeriöille ja muille valtakunnallisille viranomaisille sekä osallistuu niiden järjestämiin kuulemistilaisuuksiin ja työryhmiin. Keskusjärjestö julkaisee MLL:n vaaliohjelman hyvissä ajoin ennen kunta-, eduskunta- ja eurovaaleja.
- Keskusjärjestö pitää yhteyttä ministereiden valtiosihteereihin ja erityisavustajiin, kansanedustajiin, eduskuntaryhmiin ja eduskuntapuolueisiin sekä ministeriöiden ja muun keskushallinnon virkamiehiin. Keskusjärjestö tekee yhteistyötä lapsiasiavaltuutetun kanssa.
- Keskusjärjestö tekee vaikuttamisyhteistyötä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa sekä osallistuu järjestöjen yhteistyöverkostoihin.
- Keskusjärjestö laatii tiiviitä tietopaketteja valtakunnallisen, alueellisen ja paikallisen vaikuttamistyön tueksi.
- Keskusjärjestö osallistuu vaikuttamiseen eurooppalaisella tasolla pitämällä yhteyttä suomalaisiin europarlamentin jäseniin ja osallistumalla Eurochild-järjestön toimintaan.

- Keskusjärjestö tukee piirien ja yhdistysten vaikuttamistyötä tuottamalla aineistoja ja koulutusta vaikuttamistyön tueksi. Yhdistysnetissä ja MLL:n yleisillä nettisivuilla julkaistaan aineistoja vaikuttamistyön tueksi. Keskusjärjestö kouluttaa yhdistysten ja piirien edustajia vaikuttamistyöstä ja lasten oikeuksista keskusjärjestön ja piirien tilaisuuksien yhteydessä.

Piiri vaikuttajana

- Piirin vaikuttamistyö perustuu MLL:n vaikuttamistyön linjauksiin: MLL:n vaikuttamisstrategiaan, ohjelmiin, kannanottoihin ja lausuntoihin. Linjaukset löytyvät Yhdistysnetistä ja MLL:n nettisivuilta.
- Piiri vastaa toiminta-alueensa vaikuttamistyöstä.
- Piiri tekee vaikuttamisyhteistyötä alueensa muiden järjestöjen ja muiden lapsi-, nuoriso- ja perhejärjestöjen kanssa.
- Piiri pitää yhteyttä alueellisiin ja maakunnallisiin toimijoihin ja tekee niiden kanssa yhteistyötä (aluehallintovirastot, ELY-keskukset, maakuntaliitot ja kuntayhtymät) (mm. työryhmät, kuulemistilaisuudet, lausunnot ja kannanotot)
- Piiri pitää yhteyttä toiminta-alueensa kansanedustajiin yhteistyössä keskusjärjestön kanssa.
- Piiri pitää yhteyttä alueensa mediaan ja vaikuttaa mediassa. Medianäkyvyys tukee vaikuttamistyötä. Sosiaalista mediaa käytetään aktiivisesti vaikuttamistyössä.
- Piiri tukee yhdistysten vaikuttamistyötä. Piiri koordinoi tarpeen mukaan alueensa yhdistysten vaikuttamistyötä ja tekee yhdistysten kanssa yhteistyötä kuntavaikuttamisessa.

Yhdistys vaikuttajana

- Yhdistyksen vaikuttamistyö perustuu MLL:n vaikuttamistyön linjauksiin: MLL:n vaikuttamisstrategiaan, ohjelmiin, kannanottoihin ja lausuntoihin. Linjaukset löytyvät Yhdistysnetistä ja MLL:n nettisivuilta.
- Paikallisyhdistykset vastaavat piirin tukemana paikallisesta vaikuttamisesta eli kuntavaikuttamisesta. Samassa kunnassa toimivat MLL:n yhdistykset tekevät yhteistyötä kuntavaikuttamisessa ja kuntavaikuttaminen tehdään koordinoitusti.
- Yhdistyksen hallitus vastaa vaikuttamistyöstä ja sopii, kuinka vaikuttamistyötä toteutetaan käytännössä. Yhdistys valitsee paikallisiin tarpeisiin ja yhdistyksen resursseihin sopivat tavat vaikuttaa.
- MLL:n yhdistykset tekevät yhteistyötä alueensa muiden lapsi-, nuoriso- ja perhejärjestöjen kanssa.
- Yhdistys pitää yhteyttä kunnan luottamushenkilöihin (valtuutetut, kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet) sekä toimintansa kannalta keskeisiin kunnan viranhaltijoihin. Muita kuntayhteistyön keinoja voivat olla esimerkiksi osallistuminen kunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimiseen tai lapsivaikutusten arvioinnin toteuttamiseen.
- Yhdistys tekee kannanottoja ja pitää yhteyttä toimialueensa mediaan. Medianäkyvyys tukee vaikuttamistyötä. Sosiaalista mediaa käytetään aktiivisesti vaikuttamistyössä.

Vaikuttamisstrategia on hyväksytty MLL:n liittohallituksessa 18.5.2015.